בס"ד ה' אדר תש"פ

"ישיבישע בלאט"

"שאלות" ו"מראי מקומות" על ה"דף – היומי"

ברכות נח. לצערינו יש רק על ע"ב, אתכם הסליחה

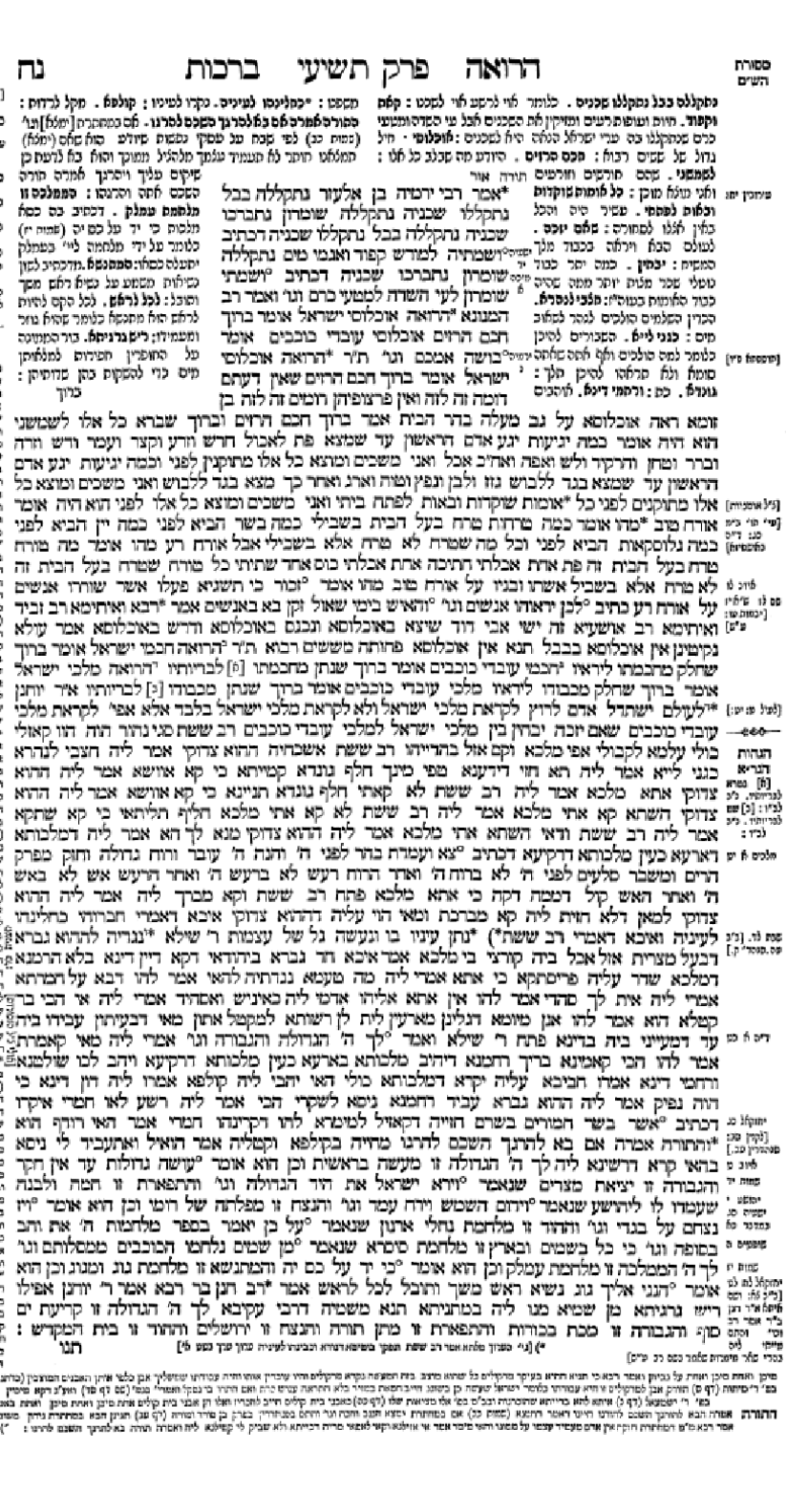

ברכות נח:

בתי ישראל בישובן, מה הכוונה בישובן? עי' רש"י, ב"י וב"ח סי' רכד' ועי"ש לגבי ההמשך בתי עכו"ם וכו',וע"ע מהרש"א וצל"ח, ובשיטת הרי"ף, עי"ש מ"ב.

והאמר רב אנחה שוברת וכו', ע"ע כעין זה בכתובות סב. עי"ש תוס', ועי' עיון יעקב.

אשר יצר אתכם בדין וכו', וכל כמה זמן מברך וכן מה הדין בנתידשו בו קברים: עי' מאירי, שו"ת הרדב"ז ח"ג תקסט, שע"ת חבאה"ט רכד' ח-ט, ובבאור נוסח הברכה: עי' הלכות קטנות ח"א ריב', מהרש"א ורבינו יונה, וע"ע בצל"ח בבאור הגירסאות השונות בברכה זו.

תוד"ה הרואה, פרשו דמברך רק על חבירו החביב לו, ועי' רא"ש ט', ומנין להם זאת? עי' באור הגר"א רכה' א'.ומה שכשנהנים כמה אין מברכים הטוה"מ? עי' ב"י בשם שו"ת הרשב"א,

אומר ברוך מחיה המתים, וטעם שינוי הברכה בזה: עי' מהרש"א, ועי' ב"ח וברכ"י רכד' האם מברך **גם** שהחינו.

וברוך חכם הרזים, ומה שאין אנו נוהגים לברך כן על חכם: עי' רי"ף שלא הביאה, וטעמו עי' רמב"ן במלחמות, טוב"י וב"ח רכד' ובצל"ח.

הרואה את הכושי וכו', והאם ברכה זו רק כשמצטער עליו: עי' טוב"י רכה' בשם הראב"ד ועי' ב"ח ובשו"ע ס"ט ועי"ש כל כמה זמן מברכים עליו ולכאורה תלוי בזה.

הרואה פיל קוף וכו' משנה הבריות, והשייכות שלהם לבני אדם: עי' מלאכת שלמה כלאים ח' ו' בשם רבי משולם,

ראה בריות טובות וכו', וגדר הברכה וכל כמה זמן מברכים אותה ולמה היום לא נוהגים בה: עי' טוש"ע רכה' נו"כ ומ"ב, ועמ"ש עוד אי מברכים על גויים ונשים, ועי' אמרי נועם מה בין זה לברכת האילנות ביומי ניסן.

כוכבא דשביט, מהו? עי' פרש"י, ועי' רמב"ם ברכות י' יד' וב"ב רכז' סק"א, ועי' אמרי נעם דברים נפלאים בבאור החילוק בין כוכב לשביט,

לבר מכוכבא דשביט דלא ידענא מאי ניהו, ומה לא ידע: עי' תויו"ט, ספר הברית ח"א מאמר ג' ה', חי' ר"י אייבשיץ,

ואי עבר כסלא חרב עלמא, למה? עי' אמרי נעם

רב הונא בריה דר"י אמר וכו', ומה בא לבאר? עי' רש"י ותוס',ועי' ברכת ראש ועוד, ועי' מהרש"א מהו וילון.

רב אשי אמר וכו', בבאור דבריו: עי' אמרי נעם להגר"א.

רש"י ד"ה עקרב, צ"ע ועי' מהרש"א, וי"א שבכימה גם יש צורה של עקרב.

כמאה כוכבי, מהו הלשון וכי לא ידע מספרם האמיתי, וכן מה פליגי אח"כ אי מכנפי או מבדרי, ונראה שהוא מחלוקת במציאות? עי' פרשת מרדכי, רש"ש ואמרי נעם.

מאי עש וכו', וגם כאן קשה וכי נחלקו במציאות? עי' פרשת מרדכי, ועי' אמרי נעם.

לע"נ הג"ר חיים בן-ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשעח'
לתגובות הערות והארות ולקבלת הדף בדוא"ל מידי יום ניתן לפנות ל-
7652935@gmail.com או בין הסדרים למספר - 0527652935

כרוך מציב גבול אלמנה · כגון כיסוח כיס סי: **אמלי** · קל מהנתיב: **נפל ליס כסלא** · מפגל לו וכמשה חל: **דין לעבר איסא כרכו** · מאירי כיס המקדש תרב סיאון ציון של הקב"ה: **ככלי אוכד** · ופתח כלי לאחר י"ב חדש מסתתם מן הכל דיאים בעולם לאחר י"ב חדש כפרק אלו מליאות (ל' כה-) מי שמאת כלי אי שוס מליאה חייב להכריז שנם מעלים ואם שמאת אחר מסוכות צריך להמתין ולהכריז כפסח וכעצרת וכתג דהייגו י"ב חדש ושוב לון צריך להכריז: **אמר מלא ושפייגו** · דלאחר שנגמים יום הוס: **מתכמפו** · **ליגלו** · כרב חגיגת דחמים מפו: **בסקנים** · לינגוילינלים כמגדשים: **כוסי** · אמור מרכב: **יגיעוו** · חדוס מרכם רוים בלמו: **לוזקן** · לכן יוחר מדלי: **קפא** · כמן גדול מתוך שוכו גרלים קומטו מקופתם לשון אחר קפח מרוך מרכם ופרלוטו שמטו וטלמ דמטעבר "הוי: **סדרניקום** · דהדלים לשון אחר פיו עקום: **פפויי** · **רגם** · שמעבו כממטת כל שבו דבוק זס בזס פנדד"ר בלמו: **אומר כרוך מעגה אם סכריום** · דמנמיני **אמן הוו: קפא** · מקמטו ידיו סכל סוא דקמע מסמע דידים סוא מסוס דקחני מרתי קפע וחגר לבל היכא דקחני קפע לאוד מסמע דרגלים כדאגן (שבת פ"ו ד' סה:) הקפע יוגא בקב שלו: **איכא דאיכרא ליס כתר דמתיליד** · לאחר שגולר טולגו בו: **אומר ברוך דיין האמת** · דומיא דקפע וקפע כתר דמיליד הוא: **קפוף** · **טוף** מקודין וולגי"ר ויש לו לסמוס ולחיים לאדם: **כוכבא דשביט** · מכב הוגד סתן ברקיע ממקום למקום ואינו שמוס שהוא יוהה ומלאה מגו שמוסה רקיע: **ונמירי דלא עבר כסלא** · שאינו מעביר מזל כסיל כמהוא שביט: **כסלא** · כסיל: **רב הונא אמר** · מאי זיקין וילון הוא דמקרב ומקמחי רקיע דרך הקרינה מרומה: **כפיב עושה עם כסיל וכימה** · דקרמיס ליס כסיל וכימה: **פא כילד** · מלמד שבעיגון שון: **שאלמלא המה של כסיל וכו'** · כסיל שולגו בימוה סחמה לגבי לקרמיס קרא כימה שולגו בימוה הגמיס ולבכי לקרמיס קרא: **עקרב** · הייגו כימה ומגזל טלה הוא: **נהר דיגור** · מתבת כחו של עקרב: **עוקנא דעקרבא** · זגב העקרב: **מעדנות כימה** · קקריס של כימה: **כמאה ככבי** · יש בין הסוכבים של כימה שהן כחה של כימה: **אמרי לה דמכנפי** · תוקן שהן כחה של כימה ואמרי לה דמבדרן: **יוהא אמרי לה** · דקרמיא בזגב טלה ואמרי לה דקרמיא מגלה: **ריפא דעגלא** · רלחנו של עגל והייגו מזל שור והוא נמשך אחר מזל טלה אלא לאם הסור סמוך לזגב טלה שהן הסדר טלה שור תאומים: **ומסתברא כמאן דאמר זנב** · הייגו מוכיח הטמיין כזגב מדקתיב ומים על כניה תגמם: **אלמא מפרש** · ומלו זגב מחזי כמרפא דמריף: כמרפא

הרואה חכיגו אחר שנגים יום אומר שהחייגו · אומר ר"י דוקא חבירו החביב עליו אבל כענין אחר לא: **וילון** הוא דמקרב ומחמי טהורה כרקיע · לפי הענין מקמם דבא רב הונא לחרץ דלא עבר כסלא ולא קאי אמחיגון לפרוטי מלי ויקון הלא רב אמי דכחריה קאי אמגיא דלא עבר כסלא ולא כסיום כס"י: **הרואה בתי ישראל בישובן אומר** ברוך מציב גבול אלמנה ברוחבן אומר ברוך דיין האמת בתי עובדי כוכבים בישובן אומר "בית גאים יסח ה' ברוחבן אומר "אל נקמות ה' אל נקמות הופיע עולא ורב חסדא הוו קא אזלי באורחא כי כמו אפתחא דבי רב חנא בר חנילאי נגד רב חסדא וארגא אמר ליה עולא אבאי קא מחנרת "והאמר רב אנחה שוברת חצי גופו של אדם שנאמר "וארזה בן אדם האנח בשברון מתנים וגו' ור' יוחנן אמר אף כל גופו של אדם שנאמר "והיה כי יאמרו אליך על מה אתה נאנח ואמרת אל שמועה [כי באה] ונמס כל לב וגו' א"ל היכי לא אתנח ביתא דהוו בה שיתין אפייתא ביממא ושיתין אפייתא בלילא ואפיין לכל מאן דצריך ולא שקל ידא מן כיסא דסבר דילמא אתי עני בר טובים ואדמטו ליה לכיסא קא מכסיף ותו הוו פתיחין ליה ארבע בבי לארבע רוחתא דעלמא וכל דהוה עייל כפין נפיק כי שבע והוו שדו ליה חמי ושערי בשני בצורת אבראי דכל מאן דכסיפא מילתא למשקל ביממא אתי ושקיל בלילא השתא נפל בתלא ולא אתנח אמר ליה הבי אמר ר' יוחנן מומם שחרב בית המקדש נגזרה גזירה על בתיהן של צדיקים שיחרבו שנאמר "באוני ה' צבאות אם לא בתים רבים לשמה יהיו גדולים וטובים כאן יושב ואבר ר' יוחנן עתיד הקדוש ברוך הוא להחזירן לישובן שנאמר "שיר המעלות לדוד הבוטחים ביי' כהר ציון מה הר ציון עתיד הקדוש ברוך הוא להחזירו לישובו אף בתיהן של צדיקים עתיד הקב"ה להחזירן לישובן חזייה דלא מיישב דעתיה א"ל דיו לעבד שיהא כרבו תיר "הרואה קברי ישראל אומר ברוך אשר יצר אתכם בדין זן אתכם בדין וכלכל אתכם בדין ואסף אתכם בדין ועתיד להקימכם בדין מר בריה דרבינא מסיים בה משמיה דרב נחמן ויודע מספר כולכם והוא עתיד להחזירכם ולקיים אתכם ברוך מחיה המתים קברי עובדי כוכבים אומר "בושה אמכם וגו' אמר ריב"ל "הרואה" את חבירו לאחר שלשים יום אומר ברוך שהחייגו וקיימגו והגיענו לזמן הזה לאחר י"ב חדש אומר ברוך מחיה המתים אמר רב *אין המת משתכח מן הלב אלא לאחר שנים עשר חדש שנאמר "נשכחתי כמת מלב הייתי ככלי אובד רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע חזו קאולי באורחא פגעו ביה ברב חנינא בריה דרב איקא אמרו ליה בהדי דחוגך בריכינן עלך תרתי ברוך אשר חלק מחכמתו ליראיו ושהחייגו אמר להו אנא נמי כיון דחזיתינהו חשבתינהו עלואי כשיתין רבוון בית ישראל וברכינא עלייכו תלתא הנך תרתי וברוך חכם הרזים אמרו ליה חכימת כולי האי "יהבי ביה עייניהו ושכיב אמר ריב"ל הרואה את הבהקנים אומר ברוך משנה הבריות מיתיבי "ראה *את הכושי ואת הנינוור ואת הלוקן ואת הקפח ואת הגנס *ואת הדרניקוס אומר ברוך משנה את הבריות "את הקטע ואת הסומא ואת *פתויי הראש ואת החגר ואת המוכה שחין ואת הבהקנים אומר ברוך דיין אמת ליק הא ממעי אמו הא בתר דאיתיליד דיקא נמי דקתני דומיא דקטע שמע מינה תיר "הרואה פיל קוף וקפוף אומר ברוך משנה את הבריות "ראה *בריות טובות ואילנות טובות אומר ברוך שככה לו בעולמו: על הזיקין: "מאי זיקין אמר שמואל *כוכבא דשביט ואמר שמואל נהורין לי שבילי דשמיא כשבילי דנהרדעא לבר מכוכבא דשביט דלא ידענא מאי ניהו וגמירי דלא עבר כסלא ואי עבר כסלא חרב עלמא והא קא חזינן דעבר וזייה הוא דעבר ומחתוי כדעבר איהו רב הונא בר' רב יהושע אמר וילון הוא דמקרע *דמגלגל ומחוי נהורא דקיקיא רב אשי אמר כוכבא הוא דעקר מדאי גיסא דכסלא וחזי ליה חבריה מדרך גיסא ומיבעיא ומחוי כמאן דעבר שמואל רמי כתיב "עושה עש כסיל וכימה וכתיב "עושה כימה וכסיל הא ביצד אלמלא רמה של כסיל לא נתקיים עולם מפני צינה של כימה ואלמלא צינה של כימה לא נתקיים עולם מפני חמה של כסיל וגמירי אי לאו עוקנא דעקרבא דמגנת בנהר דינור כל מאן דהוה טריקא ליה עקרבא לא הוה חי והיגו דקאמר ליה רחמנא לאוזב "התקשר מעדנות כימה או משכות כסיל תפתח מאי כימה אמר שמואל כמאה כבבי אמרי לה דמכנפי ואמרי לה דמבדרן מאי עש אמר רב יהודה יוהא מאי יוהא אמרי לה זנב טלה ואמרי לה ריישא דעגלא ומסתברא כמאן דאמר זנב טלה דכתיב "יעיש על בניה תגרם אלמא חסרה ומתחויא

כמרפא

[מלא דמגלגל ליתא בכ"י ולא כתוסי וכן פניי ליתא אלא כתוסי מעבר דל גרס ולון הוא דמגלגל ומחוי הנהרא דקיקיא]

[מלא דמגלגל ליתא בכ"י ולא כתוסי וכן פניי ליתא אלא כתוסי מעבר דל גרס ולון הוא דמגלגל ומחוי הנהרא דקיקיא]

[ר"ל שבעה מים שמי' כסס נב הלאי נלון